

СИСТЕМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Султанова А.В., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно- дорожній університет*

Баланс (НП(С)БО 1) – це звіт про фінансовий стан підприємства, що відображає його активи, зобов'язання та власний капітал [1].

Для ведення господарської діяльності підприємства використовують необоротні активи. До необоротних активів відносять: основні засоби, нематеріальні активи та інші необоротні матеріальні активи. А господарська діяльність поділяється на: операційну, інвестиційну та фінансову. В їх розрізі складається фінансова звітність підприємства [2].

Для зарахування на баланс основних засобів використовують акт приймання-передачі основних засобів.

Основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка, в свою чергу, складається з:

- суми, які сплачуються постачальниками і підрядниками за устаткування, інструменти, інвентар та інші необоротні активи, також за виконані проектні і будівельно-монтажні роботи (без непрямих податків);

- реєстраційні збори, державне мито та подібні платежі, здійснені у зв'язку з придбанням чи отриманням прав на об'єкт;

- сума мита;

- сума непрямих податків при придбанні чи будівництві основних засобів (в випадку, якщо вони не будуть відшкодовуватися підприємству);

- страхування ризиків доставки основних засобів;

- налагодження і пуск основних засобів [3].

Первісна вартість об'єкта основних засобів збільшується на попередньо оцінену суму витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він

розташований, у випадках та порядку, визначеному законодавством, зокрема на суму оцінених витрат на рекультивуацію порушених земельних ділянок шляхом створення забезпечення [2];

– інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Фінансові витрати не можуть включатися до первісної вартості основних засобів, якщо вони придбані чи створені повністю або частково за рахунок запозичень (винятком є фінансові витрати, що включаються до собівартості активів відповідно до П(с)БО 31 «Фінансові витрати»)

Звіт про фінансові результати (НП(С)БО 1) – звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства та сукупний дохід [4].

Звіт про прибутки і збитки є однією з основних форм бухгалтерської звітності (форма № 2). Вона характеризує фінансові результати діяльності організації за звітний період і містить дані про витрати та доходи, фінансові результати в підсумку з початку року до звітної дати [5].

Зробимо висновок у вигляді таблиці, в якій відображається в обліку і звітності операції з необоротними активами в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності (таблиця 1).

Існують наступні вимоги щодо відображення необоротних активів в фінансовій звітності:

– якщо необоротні активи утримані від продажу, то вони відображаються окремо від інших активів;

– необоротні активи, група вибуття подаються відповідно до П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» у випадку якщо необоротні активи визнаються утримуваними від продажу;

– основні групи активів та зобов'язань, визнаних як утримувані для продажу, подаються окремо без згортання [6].

Таблиця 1

Відображення в обліку і звітності окремих операцій з необоротними активами в розрізі видів діяльності

Операційна діяльність	Інвестиційна діяльність	Фінансова діяльність
Реалізація необоротних активів відповідно до: П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).	Реалізація необоротних активів відповідно до: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» – у Звіті про рух грошових коштів.	Надходження необоротних активів шляхом: – безоплатного одержання; – внесення в статутний капітал.
Нарахування амортизації необоротних активів за безоплатно одержаними необоротними активами.	Надходження необоротних активів шляхом купівлі за грошові кошти.	Нарахування амортизації необоротних активів за безоплатно одержаними необоротними активами.

Отже, дійсно роль Балансу в діяльності підприємства важно переоцінити, тому що він відображає реальний стан підприємства, завдяки якому можна зробити висновок про діяльність цього підприємства.

Перелік посилань:

1. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ, 2003. 692 с.
2. Бухгалтерський облік в Україні / за ред. Хом'яка Р. Л., Лемішовського В. І. Львів : Інтеллект-Захід, 2005. 728 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік / за ред. Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ПП «ЖІТІ». 2006. 868 с.
4. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2006. 556 с.

5. Бухгалтерський фінансовий облік / за ред. Н. В. Чабанова, Ю. А. Василенко. Київ : Академія, 2004. 671 с.

6. Бухгалтерський облік в Україні. Теорія и практика/ під ред. А. Н. Коваленко. Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2003. 528 с.